

Nepremično je sedel na obnovljeni klopci bolnišničnega parka. Poletni dan je nežno žarel po nekajdnevnem deževju in prebujal od dolge suše utrujeno zelenje v novo življenje. Dlani sta togo, kot v jutranjem dremežu, počivali druga v drugi, desna noga pa mu je samodejno, kot metuljeva krila, utripala po gramoznih tleh. Moten pogled je zrl kar tja v en dan. Bog ve, kateri prizori so bogatili njegove misli.

Naenkrat pa je na sosednji klopci uzrl njo.

Tudi ona je sedela. Mlada. Lepa. Temni lasje so ji kot perje svilene kokoši obdajali drobčen obraz. Kar zmrazilo ga je ob pogledu nanjo. Je to prikazen?

Videti je bila izgubljena. Živčno je mlela s prsti, obraz pa je nemo pripovedoval jezno zgodbo. Nekajkrat je z desnico segla v žep razvlečene jopice, pa jo spet prazno izvlekla na plano. Nato je vstala, naredila nekaj korakov sem in tja in spet sedla. Sunkovito si je otresla lase z obraza in polglasno izdihnila. Skoraj zaječala je. Nato se je usločila na leseni naslon, zaprla oči in se predala trudnosti.

Čutil je, da bi moral k njej, toda ni si je upal motiti. Ko je spet pokončno sedla, se je ojunačil. Drgetaje si je pogladil redke lase na temenu. Kot stoletni starček, v resnici jih je imel komaj dobrih šestdeset, se je dvignil in smelo, kolikor je zmogel, stopil čez trato. Ko je bil že čisto blizu, je dekle izbuljeno pogledalo vanj.

»Kaj bi rad,« ga je nadrla.

»Ivan sem«, je rekel.

»Ja in???«

»Nič.« Trdno odločen, da ne bo odnehal, je govoril naprej: »Lep dan je!«

»Potem pa uživaj! Izvoli,« mu je z desnico ponudila vse čare tega sveta. Toda on ni in ni nehal.

»Taka si kot naša Urška. Moja nečakinja. Ne, bolj kot njena psička Luna. Do tujcev skoraj agresivna, v resnici pa ljubeča, nežna dušica. Taka si! Ja, točno taka,« je prepričano prikimal in nepovabljen prisedel.

Med njima je ostal prazen prostor, pa se je vendarle povlekla nekoliko vstran in spet siknila:

»Tujec si. Torej – spizdi!«

On pa je mirno nadaljeval: »Saj tudi jaz nisem srečen. Toda, kaj hočemo, takšno je življenje!«

Potem sta tiho obsedela.

»Pastirička,« je nežno izustila, ko je skoraj pred njenimi stopali porepljala mala ptičja lepotička. To je bila iz neznanega razloga njena najljubša pernata žival. Spominjala jo je na rosno mladost, ki jo je dolge poletne mesece preživljala pri babici na kmetiji. Bela lička so s črnim kljunom brodira po tleh za žuželkami in ves čas z dolgim repkom potresavala sivo belo telesce. So se tudi ptice modernizirale in se s kmetov preselile v mesto?

»Vidiš, pa te je našla in ti razsvetlila obraz,« je skoraj radostno ugotovil Ivan.

Dojenčkasto je našobila usta in s pogledom pospremila ptico na novo ozemlje.

»Mislil sem, da vozijo sem le starce, kot sem jaz,« je govoril sam zase. Meni so že večkrat obljubljali. No, sedaj jim je pa uspelo,« je razpredal. »Kar prišli so. Dva močna sta me zgrabila, ona pa mi je dala injekcijo. Potem sta me dedca porinila v avto, več pa ne vem. Kar znašel sem se tu.«

»A tebe tudi? Ja, mene menda tudi, le da se jaz ničesar ne spomnim. Čisto se mi je utrgalo,« je rekla.

Naenkrat se je izstrelila s klopce in zdivjala proti pastirički. »Pšššš,« jo je jezno prepodila.

Ivan je vznemirjeno stopil za njo in jo ujel za komolec. »Zakaj jo preganjaš,« je bil radoveden.

»Nočem je.«

Njen obraz in telo je dobilo novo podobo. Jezno in izgubljeno hkrati. Nemočno se je prepustila krepki Ivanovi roki, da jo je popeljala nazaj na klopco.

V molku sta se predala vsak svoji zgodbi, dokler ni prišla ženska v modrem po dekle in jo odvedla proti škatlasi hiši, on pa se je preselil na prejšnjo, 'njegovo' klopco.

Tudi naslednji dan sta prišla. Spet se je on odločil za druženje z njo. Toda ona se ni odzivala. Ne v dobrem ne v slabem. Spoštoval je njeno odločitev in čakal. Vsaj njen pozdrav v smislu

»spizdi«. Toda ona je ostala zakrčena v svoji lupini. Ko je prišla ponjo ženska v modrem, je poslušno vstala in ji sledila.

»Sploh ne vem, če me je videla,« je zaskrbljeno ugotavljal Ivan in kot maček, ki mu je miš ušla izpred krempljev, gledal za njo.

Več naslednjih dni je njena klopca ostajala prazna. Ko je mimo njega ženska v modrem pripeljala nekoga drugega, je vprašal po njej. Če je še tu, je hotel vedeti.

»Kdo? A Brigita? Ja, je še.«

Molče se je zahvalil za odgovor, za dejstvo, da je še tu, za upanje, da jo bo še videl.

»Brigita je. A si čula?« je vprašal pastirčko, ki je, tako kot vsak dan, repljala po travi.

»Pomeni močno in krepostno žensko. Čutil sem, da je taka, zdaj mi pa še njeno ime potrjuje mojo presojo,« je zadovoljno momljal.

»Tebe bom klical pa Betka! Ker čutim, da mi daješ moč,« je bil hvaležen.

Vsa naslednja jutra, ko je ostajala klopca brez Brigitte, se je pogovarjal z njo.

Včasih naglas, najpogosteje pa molče. Pripovedoval ji je o svojem srečnem otroštvu. Kot petorojeni fant v družini je bil v tistih letih sin premožnih staršev. Imeli so kmetijo, običajno za tiste čase. Vsega po malem, je rekal njegov oče. Priženil se je iz sosednje vasi. Miren, priden, prijazen človek je bil.

Glavni dohodek pa jim je dajala gostilna, ki jo je mati, z zemljo vred, podedovala od svojih staršev. Kraljevali so na vzpetini, ravno dovolj blizu in zadosti daleč od mestnega vrveža. K njim so radi prihajali mestni veljaki na nedeljska kosila, šefi na poslovna srečanja in mladi zaljubljeni na poročna slavlja. Ob običajnih dneh so polnili mizice pri šanku logarji, včasih tudi gozdni delavci in kmetje, zvečer pa lovci in 'prepovedani' pari na skrivnih zmenkih.

Mama je bila zelo dobra kuharica, pridna gospodinja, hkrati pa svetovljanka, ki je tekoče govorila vsaj štiri jezike. Zato so v njihov dom radi prihajali tudi gostje iz tujine. Zaradi takih, ki so se na podeželju radi preveč sprostili, je moral oče po maminih navodilih pregraditi zgornji hodnik in ločiti domači del od dela za tujce. Sobe niso bile bog ve kaj, imele pa so postelje s sveže oprano posteljnino. In zasebnost. Znanec, ki se je dovolj spoznal na zidarijo,

je iz ene sobe, ki je predavnimi leti služila za hlapce, izdelal kopalnico za goste. Če prenočevalcev ni bilo, pa so jo enkrat na teden lahko uporabili tudi domači.

»Otroci smo imeli raj na zemlji! Fantje smo se vse dni igrali. Tudi ob delu. Radi smo delali. Vsega smo se naučili. Kositi na roke in s kosilnico, delati z motorno žago, voziti traktor, pomagati pri porodih živalim v hlevu, postaviti električnega pastirja. Cepili smo drva, pripravili polena za krušno peč. Zanetiti smo znali ogenj. Včasih v štedilniku, včasih na travniku ob potoku, kjer smo se ob ugašajočih dneh dobivali otroci iz soseske. Bratje smo radi tekmovali med seboj. Postavljali smo se pred sosedi, ker smo znali marsikaj, česar oni niso. O tem, zakaj je bilo tako, nismo razmišljali. Zakaj tudi bi? Bili smo pač taki, da smo znali!«

Vse to in še marsikaj si je pripovedoval in mnogo tega povedal tudi pastirički. Betki.

Pa saj sta se dobro razumela!

Nekega dne, ko je, še vedno nekako omotičen, ker je po kosilu začuda predolgo dremal, prikrevsal do svoje klopce, je ugotovil, da je zasedena. Drobnno telesce s pleteno kapo na glavi je s pokrčenimi koleni in s stopali na sedalu kot ptič z zlomljenimi krili ždelo tam, kjer je po navadi sedel on.

»Gitka?« mu je zletelo iz ust.

»Kako pa veš, kako mi je ime,« ga je nadrla in pri tem čisto malo dvignila glavo, ki ji je počivala na prekržanih rokah. »Toda Gitka sem samo za 'svoje'. Za vse ostale sem Brigita.«

»Oh, Brigitka, pa si le prišla,« je srečen sedel k njej in se s prsti plaho dotaknil njene presušene roke.

Nič ni rekla. Glavo je trdneje položila na razvlečene rokave poletne jopice.

»Čakal sem te. Vse dni sem te čakal,« je skrušeno priznal.

Ona pa ni rekla nič.

Dolgo sta sedela molče, tako dolgo, da jo je pričel utrujati skrčen položaj in je odložila stopala na tla ter privzdignila trup. Pri tem je pokazala zabuhli obraz, nič kaj podoben tistemu, ki ga je imel v spominu od prvega srečanja.

Gledal jo je. Dolgo jo je gledal in slednjič rekel: »Drugačna si. Kaj so ti naredili?«

Skomignila je z rameni in obrnila obraz proti oblakom, ki so kot bele pene v kopalni kadi plavali po nebu.

»Giti, povej mi! Morda ti lahko kaj pomagam!«

Prhnila je kot huda mačka in se hitro pobrala s klopi ter se napotila proti ženski v modrem, ki je prihajala po potki. Družno sta odšli proti škatlasti hiši.

Naslednji dan po kosilu ni zadremal, ampak je takoj šel v park. Pa ne na svojo klopco. Stopil je med grmičke in sedel na stor, ki je iz korenin poganjal novo debelce. Kostanj je, je ugotovil, ko je iskal boljši položaj na trohneči ravnini. Dolgo je mirno sedel in nepremično oprezal na potke, ki so vodile skozi park.

Pa sta prišli. Brigita je sedla na njuno klopco. Ko je ženska v modrem odšla, je stopil do nje, jo vljudno pozdravil in prisedel.

»Že spet ti! Nikoli ni miru pred tabo,« je bila huda.

Tokrat je molčal on.

Po dolgem prebiranju vsak svojih misli je le vprašala: »Kaj bi rad od mene?«

Uprl je pogled vanjo in ugotovil, da je njen obraz tokrat lepši. Manj lunasto zabuhel.

»Zakaj nosiš kapo,« je bil radoveden. »Všeč so mi tvoji lasje. Kot perje svilenke se mi zdijo.«

»Ker jih nimam.«

»Nimaš? Kdo ti jih je vzel?«

»Sama. Odrezala sem jih. Potem so mi vzeli škarje in me z mašenco polepšali,« je rekla in za hip prikazala golo glavo, pa si spet potegnila kapo čez njo, skoraj do oči.

To je bilo vse, kar sta si tisti dan imela povedati.

Vsak naslednji dan sta kako urico preživela na klopci. Včasih sta se pogovarjala, včasih sta le uživala v dvojini.

Toda vsak dan sta izmenjala več besed. Govorila sta o zanič hrani, o neprijaznem zdravniku, o privoščljivih prijateljih, o katerih jima pripovedujejo sorodniki na svojih redkih obiskih, ker se ju najbrž sramujejo. V mnogih zgodbah sta se srečevala s podobnimi težavami.

Ko sta postala bolj zaupna, ji je obnovil tisto, ki jo je nekoč pripovedoval Betki. Ob pripovedovanju je njemu postalo lahko pri srcu, ona pa je postajala nervozna. Presedala se je, smrkala in kašljala.

»Kaj je narobe,« jo je vprašal, ko je opazil spremembo.

»Eh, nič.«

Ni ji verjel, toda odločil se je, da ne bo spraševal.

Do trenutka, ko se mu je odprla, je preteklo še precej časa. Nekega oblačnega dne, ki je nakazoval na prihod fronte, pa je izvlekla iz žepa svoje razvlečene jopice, ki ji je služila kot nekakšna uniforma, na šest delov zloženo pismo.

»To me je pripeljalo sem,« je rekla in ga stlačila na prejšnje mesto.

»Aha, nesrečna ljubezen,« je ugotovil Ivan.

»Ravno zato sem jaz samski! Ne dovolim, da bi kdo prizadel moja čustva!«

Brigita je zmajala z glavo in rekla: »Še nikoli nisem bila zaljubljena!«

Začudeno jo je pogledal in rekel: »Ni mogoče! Jaz sem bil zaljubljen že v vrtcu!«

»Ah, to,« je zamahnila, »to ne šteje.«

Spet ju je prevzela tišina.

Pa je ona le vprašala: »Kako pa narediš, da ne prizadenejo tvojih čustev? Jaz tega ne znam. Vsi mi govorijo, da sem preveč občutljiva.«

»Stepem se,« je ponosno povedal.

»Ojoj, potem so tvoja čustva še kako prizadeta,« mu je ugovarjala. »Kako se stepeš? S kom?«

»No, saj ne pogosto, ampak gotovo prevečkrat. Zdaj se je končalo tako, da so me privlekli sem.«

»Kdo te razjezi? Domači?« je radovedno oživila Brigita.

»Ne, domači pa res ne. Sam živim. Zgradil sem si hišo, svoj mali raj in mirno živim v njem. Lep dom imam. Pretepel sem sovaščana, ker se borim za čast domačih ljudi,« je odgovoril nedoločno.

»Kaj pa je bilo narobe?«

»Nič.«

Brigita je skomignila z rameni in se urno poslovila. Zagledala je namreč žensko v modrem, ki je potrpežljivo čakala pod drevesom, da končata pogovor. Od vseh možnih terapij so pogovori po njihovih izkušnjah vsem najbolj pomagal k ozdravitvi.

Tudi Ivan je vstal in se napotil po stezici do purpurne vrtnice, ki se je razbohotila v najlepše cvetoč grm. Med potjo je s pestjo udarjal v odprto dlan in se poltiho hudoval. Ko je obhodil cel krog poti, ki ga je pripeljal z druge strani do škatlaste hiše, je pod nadstreškom opazil Brigito.

»Čakala sem te,« mu re rekla. »Sem rekla, da moram nazaj, ker sem nekaj pozabila.«

Prijel jo je za roko in jo skoraj divje popeljal v vrtno utico na dvorišču. Prestrašena se je upirala, pa je rekel: »Nič ti ne bom naredil. Tepem tiste, ki kritizirajo mojo mamo!«

Ni želela ugotavljati, kaj bi lahko bilo narobe z njegovo mamo. Pa je kar sam nadaljeval: »Kadar mi kdo reče, da je bila Švabska kurba, ki je kriva za pomor domačinov, res ponorim!« Brigita je bila zmedena. Počakala je, da je nadaljeval: »Mama je bila zelo dobra kuharica. In nemško je znala. A je kaj čudnega, da so k njej radi prihajali nemški oficirji?

Pripovedovala nam je o tem. In kako je obveščala partizane o rečeh, ki jih je slišala med pijanimi pogovori. Če bi res bila izdajalka, ji Nemci ne bi ubili brata.

Toda ljudje so nam bili nevoščljivi vojne odškodnine, ki jo je dobivala iz Nemčije. Vse sorte grehov so ji naprtili. Nam se je zaradi pomoči res godilo bolje kot mnogim drugim. Si jo je pač znala priskrbeti. Številni drugi so si jo tudi. Pa niso obrekovani.«

»Oh, torej moj primer ni osamljen,« je potolaženo vzdihnila ona.

Ivan je bil začuden, češ kaj naj bi imela ona z vojno, če je pa komaj zlezla iz plenice.

Brigita pa je spet izvlekla iz žepa pismo, ki ga je kot svetinjo nosila s seboj in ga skrbno skrivala pred terapevti.

»To je tisto, kar me je pripeljalo sem.«

Več ni uspela povedati, ker so jih klicali na delovno terapijo, ki je bila obvezna za vse.

Ivan je komaj čakal na naslednji dan, ko mu bo morda le razkrila skrivnost svoje ranjene duše.

Takoj po kosilu je šel v park in vaje popoldanskega dremeža skoraj zadremal na klopici, ko je zaslišal znane drobne koraki po grobem pesku. Prišla je.

Toda sedla je na svojo klopco.

»Ali lahko pridem k tebi,« jo je vprašal.

Skomignila je z rameni in se zazrla v vetru trepetajoče vejice odcvetelega grma, čigar imena ni poznala. Ni vedela, ali mu sme zaupati. Vse dogajanje v zvezi s pismom ji je povzročilo preveč bolečine. Ker je vendarle prišel k njej, se je odločila, da se bo predala.

Kljub vsemu je čakala na vzpodbudo. Toda Ivan ni nič vprašal. Opozoril jo je na pravkar razcvetelo lilijo, ki bo pod večer, ko se bo sonce poslavljalo, pričelo oddajati čaroben vonj.

»Vsak večer prihajam sem. Ta vonj me pomirja,« ji je povedal. Blebetal je o mladih račkah, ki so pred nekaj dnevi pričele s prvimi urami plavanja in nato o pacientki, ki kar naprej išče nekoga, s komer bi se lahko prepirala.

Brigita je bila na trnih.

»Te nič ne zanima, kako je z mojim pismom,« ga je vprašala.

Ivan je pomolčal, nato pa odgovoril: »Saj veš, da me. Boš mi že enkrat povedala.«

»Zdaj hočem,« je rekla odločno.

Sledila je dolga pripoved. Opisovala je svojo družino. Čudne odnose med staršema. Prepire zaradi denarja, s katerim oče, menda razvajeno dete, kot mu je govorila mama, ni znal gospodariti. Govorila je o samovoljnosti starejšega brata. O njenih težavah v šoli zaradi slabih učnih sposobnosti in nerazumevanja s sošolkami. Pripoved je tekla kot bi potoček preskakoval kamne in čeri, dokler je Ivan ni ustavil z vprašanjem: »In kje ti vidiš podobo z mojo zgodbo?«

»Aja,« je rekla.

»Pismo. Babica mi ga je napisala.«

»Kje pa živi, da ti je pisala?« je bil radoveden

»Umrta je. V grob bi nesla tudi skrivnost, pa se je malo pred koncem odločila, da jo izda meni.« Nagubano čelo ji je ožalo pogled in kazilo lepoto mladega obraza.

Tuhtala je, kaj in koliko naj mu pove.

»Saj sem ti povedala, da sem počitnice preživljala pri njej. Zelo rada sem jo imela. Bila je moja svetovalka, poslušalka in, prepričana sem bila, da tudi prijateljica. Toda prijateljice si vse povedo, babica pa mi je najpomembnejše zatajila.«

»Me pa res zanima, kaj je to,« je postal pozoren Ivan.

»Napisala mi je, kako je ona preživljala vojno. Prav tisto, o kateri si govoril ti. Jaz o njej vem le toliko, kot sem videla v filmih. Videti je bilo seveda hudo.

Toda babica o vojni nikoli ni preveč govorila. Le dedka je utišala, kadar je kritiziral partizane, češ da niso bili za vse hudo krivi Nemci. Šele sedaj pa mi je povedala, da ji je vojna pustila dolgoročne posledice. Poglej! Preberi!« mu je porinila v roke pismo, ki ga je med govorjenjem izvela iz žepa. Spoštljivo je razgrnil utrujen papir in pred seboj ugledal lepo, a od mnogih prepogibanj zlomljeno pisavo.

»Ne, kar ti beri,« ji ga je vrnil. Nekako s strahom ga je vzela. Drgetaje je brala:

»Draga Brigita!

Gotovo si presenečena, da ti pišem, ampak tega ti preprosto nisem mogla povedati. Vedi pa, da si prva in edina, ki bo izvedela mojo skrivnost. Ko jo boš spoznala, se sama odloči, kaj boš storila z njo.

Povedati ti moram, da tvoj dedek v resnici ni tvoj dedek, kajti tvoj očka je sad partizana, ki se je zadrževal v naših krajih in s katerim sem imela največ srečanj. Moja naloga med vojno je bila prenašanje pošte in oskrba s hrano, ki jo je za partizane pogosto kuhala moja mama.

Stara sem bila sedemnajst let. Po stvari, ki sem jih prinašala na skrivna mesta, je najpogosteje prihajal Branko. Sprva plaha in z neumnimi šalami pospremljena srečanja so prerastla v resne pogovore, nato v prvi poljub in nazadnje v prava ljubezenska srečanja. Imela sem ga rada.

Verjela sem njegovim obljubam, da me bo peljal v mesto. Da mi bo poiskal dobro službo. Marsikaj mi je obljubil. Toda ko je prišla svoboda, se je vrnil k svoji ženi in otroku, za katera pred tem nisem vedela. Že pripravljena na selitev sem bila ob njegovem izginotju zelo razočarana. Mislila sem, da sem bolna, pa sem bila noseča. Nikomur nisem povedala, sem pa z izgovorom, da sem neizmerno srečna v svobodi, takoj pristala na poroko z Milanom, tvojim dedkom, ki me je že nekaj časa osvajal. Zdaj veš, da Milan v resnici sploh ni tvoj dedek. Bil pa mi je dober mož.

Srečna sem, da sta se tudi vidva vedno imela rada.

Samo to sem ti želela povedati. (Včasih se sprašujem, če bi se morala zaupati vsaj tvojemu očetu, če že Milanu ne ???)

Želim ti prijazno življenje brez prehudih čeri in viharjev,
babica Klara.«

Brigita se je med branjem včasih ustavila, si grizla ustnice in mečkala jopico, ko je končala, pa ga je pogledala izbuljenih oči v težkem pričakovanju, kaj bo rekel.

In rekel je, česar nikakor ni pričakovala: »Zakaj si zaradi tega pisma tu? Ali ni vseeno, kdo je tvoj dedek? Saj si staršev vendar ne izbiramo sami.«

»Zakaj? A zakaj??? Ali res ne razumeš??? Moj dedek sploh ni moj dedek! Babica mi je lagala! Lagala je tudi Milanu! Mojemu očetu ni povedala, kdo je njegov oče. Moj dedek partizan je lagal njej. Vsi samo lažejo? Komu lahko sploh zaupam?«

»Meni,« ji je rekel.

»No ja, mogoče. Sploh ne vem, če sem naredila prav, da sem ti povedala.«

»Seveda je prav! Že zdavnaj bi morala povedati. Celemu svetu bi morala povedati, namesto da si sebi naložila tuje breme in zaradi njega zbolela,« je rekla ženska v modrem, ki se je odlepila od rožnega grma.

»Zakaj ste tu,« je skoraj zakričala Brigita.

»Vidiš, zaupaj svetu, če mu moreš,« se je izstrelila s klopi, pa jo je Ivan povlekel na krilo in jo z obema rokama oklenil.

»Prišla sem vaju klicati k skupnim aktivnostim. Ko sem slišala, o čem se pogovarjata, se mi je zdelo to bolj pomembno kot kršitev hišnega reda,« je bila spravljava ženska v modrem.

»Nujno je, da prepustimo svoje bolečine veselju, sicer nas pokončajo. Brigita, danes si stopila na pravo pot in tega sem vesela,« je zaključila.

»A hočete povedati, da ni potrebno, da se pretebam zaradi mame?« je misel prevzel Ivan.

»Seveda ne! Saj ničesar od očitane nisi naredil ti.«

»Toda babico bi kaznovali za njeno početje,« je tarnala Brigita. »Ne bi bila, kot praviš ti, Ivan, Švabska kurba, ampak partizanska. Morda bi jo z grdimi obsodbami celo pokončali!«

»Morda res! Toda, ali je za vajino življenje res pomembno, kako so živeli vajini predniki? Še posebej v vojnem času?«

»Malo že,« je kimal Ivan. »Jabolko ne pade daleč od drevesa, pravijo. Otroci ostajamo žrtve svojih staršev.«

»Vidiš, to je narobe! Ti si Ivan. In ti si Brigita. Ivan misli in dela s svojo glavo, Brigita pa po svoje. Tisti pred nami in oni okrog nas pa so spet nekaj drugega.

Začnita živeti in delati po svoje!« je pribila ženska v modrem in ju narahlo prijela za rame ter pridala: »Ostanita, bom prišla po vaju, ko vaju bomo potrebovali!«

Stala sta in gledala za njo. Ivan je razmaknil roke v vprašanje, le kaj to vse skupaj pomeni, Brigita pa se je izčrpano prislonila ob njegovo možato telo.

»Prav je povedala,« je po premisleku rekel, jo tesno objel in si jo, mlado, lepo in ranljivo, potegnil na kolena.

Poniknila je v njegov objem in pomirjeno dihala, da mu je njena sapa mršila osivele dlake na prsih.

»No, vidiš, vojna je kurba,« je slednjič ugotovila.

»Res je,« ji je pritrdil.

Ko sta tako zlepljena spet opazovala pastiričko pri njenem opraviilu, jo je vprašal: »Ali si zaradi spomina na babico preganjala Betko?«

»Mhm!«

Po licu so se ji prikotrljale debele solze. Hotele so jo očistiti vsega hudega.

»Uboga babica!« se je slišalo med hlipanjem. Ko se je umirila, je pastirička že odletela na rožni grm.

»Zakaj jo kličeš Betka?« je vprašala.

»Zato, ker njeno ime pove, da rada pomaga drugim.«

Družno sta pričakala klic ženske v modrem k večerji in ko sta zapuščala klopco, ju je objel poživljajoč vonj bele lilije na bližnji gredici.